

Patent dodatkowy
do patentu _____

Kl. 42 b, 16

Zgłoszono: 24. XI. 1966 (P 117 553)

Pierwszeństwo: _____

MKP ~~G 01 b~~

B 23 a, 17/04

Opublikowano: 10. IX. 1968

UKD

Współtwórcy wynalazku: inż. Henryk Lachowicz, Zbigniew Sliwka

Właściciel patentu: Zakłady Wytwórcze Przyrządów Pomiarowych „Era”
Przedsiębiorstwo Państwowe, Warszawa (Polska)

Urządzenie do wykreślania na powierzchniach stożkowych
podziałek do przyrządów pomiarowych

1

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do wykreślania na powierzchniach stożkowych podziałek do przyrządów pomiarowych, przystosowane do znanych maszyn służących do wykreślania tarcz podziałkowych o podziałkach liniowych i łukowych na powierzchniach płaskich.

Znane są urządzenia do wykreślania podziałek na tarczach podziałkowych płaskich i cylindrycznych. Znane jest również wykonywanie podziałek na powierzchniach stożkowych przez wykreślanie ich na powierzchni płaskiej i naklejanie lub zamocowanie na powierzchni stożkowej.

Wadą tego sposobu wykonywania tarcz jest możliwość przesunięcia wykreślonej tarczy podziałkowej podczas mocowania. Poza tym zwiększa on pracochłonność montażu i komplikuje czynności montażowe.

W związku z tym postawiono sobie za zadanie skonstruować urządzenie umożliwiające bezpośrednie wykreślanie podziałek na powierzchniach stożkowych, a co za tym idzie usunięcie wymienionych niedogodności montażu przyrządów.

Zgodnie z postawionym zadaniem, urządzenie według wynalazku umożliwia bezpośrednio wykonanie podziałki na powierzchni stożkowej przy użyciu znanych maszyn kreślarskich, służących do wykreślania podziałek na powierzchniach płaskich.

Urządzenie umożliwia wykreślanie zarówno podziałki równomiernej jak i nierównomiernej z za-

2

chowaniem dokładności odstępu pomiędzy kreskami podziałki w granicach do 0,02 mm. Ponadto cechą charakterystyczną urządzenia jest to, że kreślenie podziałek na tarczy podziałkowej odbywa się w płaszczyźnie poziomej, co zapobiega spływowi tuszu i zapewnia zachowanie stałej grubości kreśleń.

Przedmiot wynalazku jest uwidoczniony w przykładzie wykonania na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia urządzenie do wykreślania tarcz podziałkowych w widoku z góry, a fig. 2 to samo urządzenie w widoku z boku.

Jak uwidoczniono na fig. 1 i 2, urządzenie składa się z koła zębatego 1 przymocowanego wspólnie na stałe do stołu obrotowego maszyny kreślarskiej na przykład typu Kesel. Z kołem zębatym 1 współpracuje za pośrednictwem naciętej na niej zębatego listwa 2, prowadzona we wspornikach 3, które są przymocowane do korpusu maszyny kreślarskiej. Z drugiej strony listwy 2 umocowana jest zębata 4, wykonana pod kątem ostrym najkorzystniej od 30 do 60° do powierzchni czołowej koła zębatego 1, która jest dociskana za pomocą sprężyn 10 do użębienia naciętego po łuku na podstawie 5. Podstawka 5 jest zamocowana przesuwnie na łukowej listwie 9 zamocowanej na stałe do wsporników 3 i posiada kołki ustalające 7 i śruby dociskowe 8 do zamocowania stożkowej tarczy podziałkowej 6, na której wykreślana jest podziałka.

Koło zębate 1 zamocowane na stole obrotowym maszyny kreślarskiej wprowadza w ruch uzębioną listwę 2 która za pośrednictwem zębátky ruchomej 4 przesuwa po łuku listwy prowadzącej 9 podstawkę 5 z zamocowaną na niej tarczą podziałkową 6 o odpowiedni skok, regulowany mechanizmem podziałkowym maszyny kreślarskiej, na której zamocowane jest całe urządzenie. Po każdorazowym przesunięciu podstawki 5 wraz z tarczą podziałkową 6 o odpowiednio ustalony skok, grafion 11 wykreśla kreskę podziałkową na tarczy.

Zastrzeżenia patentowe

1. Urządzenie do wykreślania na powierzchniach stożkowych podziałek do przyrządów pomiarowych **znamiennie tym**, że stanowi go osadzona suwliwie na łukowej listwie prowadzącej (9) i wyposażona w kołki ustalające (7) i śruby dociskowe (8) podstawka (5) z naciętym na łuku uzębieniem oraz zespół przesuwu składający się z koła zębatego (1) zazębianego z listwą uzębioną (2), której zębátka ruchoma (4) sprzęgnięta z uzębieniem podstawki (5) dociskana jest do niej sprężynkami (10).
2. Urządzenie według zastrzeżenia 1 **znamiennie tym**, że zębátka ruchoma (4) nachylona jest do płaszczyzny listwy (2) pod kątem w granicach od 30 do 60°.

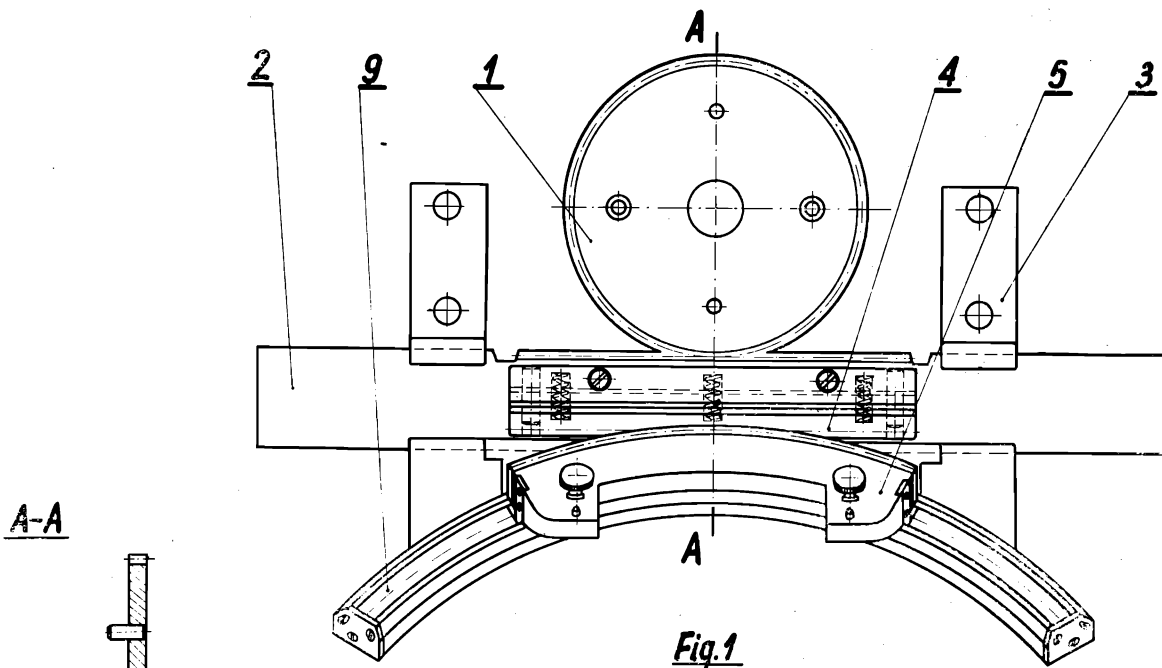

Fig. 1

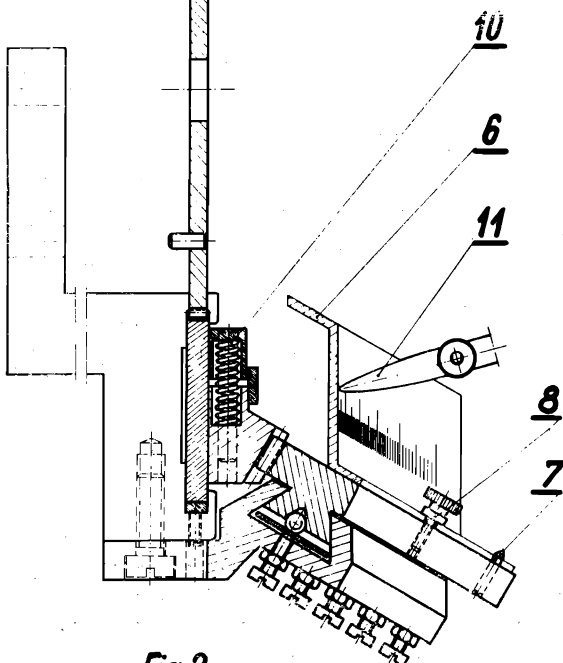

Fig. 2